

Forebyggelse af seksuelle krænkelser i dagtilbud

Nærværende materiale er udarbejdet med det formål at forebygge seksuelle krænkelser af børn i dagtilbud samt at forebygge at medarbejdere ubegrundet udsættes for mistanke om seksuel krænkelser af børn. Materialet har således et forebyggende sigte – men har endvidere et handlingsanvisende mål og indeholder derfor også en vejledning/handleguide for "hvis mistanken opstår".

Materialet er udarbejdet af ledere og medarbejdere i dagtilbud i Holbæk Kommune og i tæt samarbejde med Børnekonsulentcenterets fagfolk.

Kompleksitet

Af erfaring ved vi at det er et følsomt og komplekst tema.

Hvordan agerer vi, når vi som fagpersonale skal beskytte os selv mod anklager i situationer, som kan misforstås eller fortolkes af forældre? Hvad gør vi med den mistanke, som kan opstå ved kollegaers kontakt med børnene? Kan vi give et "professionelt kram"? Hvordan forbygger vi krænkelser? Hvordan bliver vi skarpe på, at tro på det vi ser? Hvordan handler vi på det?

Som ovenstående viser, er der mange spørgsmål der kan melde sig.

Det er væsentligt at gøre sig klart, at man for at værdsætte og anerkende barnet ikke behøver at bevæge sig ind i en familiær intimsfære. De dialogbaserede dele af nærværende materiale, kan anvendes til at stimulere dialogen om dette tema i personalegruppen.

Som en del af forebyggelsen sættes der blandt andet fokus på, hvad det betyder, at have en professionel fysisk og autentisk kontakt med børn – og herunder hvordan den adskiller sig fra en familiær relation, hvor kys og kram er udtryk for den kærlige relation mellem forældre og barn.

Vi ved fagligt set, at børn fra 0-6 år har brug for fysisk kontakt for at kunne udvikle sig. Men hvordan tilgodeser vi dette samtidig med, at vi beskytter os selv og barnet?

Intentionen er, at vi så vidt muligt skal undgå, at opstille firkantede regler for den professionelles fysiske kontakt med børn (som f.eks. om børn må sidde på skødet og hvordan de i givet fald må sidde på skødet). I stedet skal der arbejdes hen imod en fælles forståelse for, hvad en professionel relation indebærer – og således få øje på, hvad der adskiller denne fra en familiær relation.

Materialet består af en række værktøjer. Disse værktøjer kan anvendes som et oplæg til diskussion i personalegrupperne i forhold til, hvordan man som professionel og inden for de institutionelle rammer f.eks. indgår i fysiske relationer med børn.

Det skal i personalegruppen være legitimt at tage snakken om hvornår en adfærd er grænseoverskridende overfor børn. Det er væsentligt at være sig sit professionelle ansvar bevidst og kunne handle på sine bekymringer.

Ved at skabe åbenhed omkring dialogen bliver det måske mindre farligt at tage fat i sin kollega og italesætte

en handling, der kunne give anledning til undren.

Lederens særlige rolle og ansvar

Det er lederens ansvar at der løbende er dialog om forebyggelse af seksuelle krænkelser af børn, og at legitimere, at der tales åbent om "undren" i forhold til en kollegers ageren. Det skal samtidig sikre at der ikke ubegrundet rettes mistanke mod ansatte. Dialogen skal sikre, at der ikke overses eller udelukkes faglige debatter om børns seksualitet og krænkelser. Det anbefales, at der minimum årligt afsættes tid til dialog i personalegruppen med afsæt i nærværende materiale.

Materialet indeholder en vejledning/handleguide i, hvordan man skal forholde sig, hvis der opstår mistanke om, at en ansat har krænket et barn. Her pointeres, at det er lederens ansvar, at der foreligger relevant dokumentation for mistanken og lederen er ansvarlig for at inddrage nærmeste leder/chef. Det er nærmeste leder/nærmeste chef, der hurtigt herefter sætter de relevante initiativer i gang.

Materialet består af følgende

1. Refleksionsspørgsmål og dilemmaer med tilhørende spørgsmål. Refleksionsspørgsmålene har til formål at skabe overvejelser om eksisterende principper i det enkelte børnehus og skal samtidig give anledning til debat i personalegruppen. Dilemmaerne skal ligeledes stimulere dialogen, men med et mere praksisnært afsæt, der er case baseret.
3. Procedurer i fald mistanken opstår
4. Links og litteraturhenvisninger til yderligere materiale om børns seksualitet og seksuelle krænkelser

